

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Landstinget. № 58.

22de Møde.

Måndagen den 4de Marts.

(Fortf.)

Ordføreren (fortsat): Jeg vil meget gjerne indrømme, at, hvad der i denne Henseende er forhandlet, er ikke i og for sig afgjørende; men da man mangler Motiver til Grundloven, kan det dog ikke være uden Indflydelse at hensee til den Maade at opfatte Grundlovens Bestemmelser paa, som har gjort sig gjældende i Rigsforsamlingen i afdvige Aar, og hvad enten man gennemlæser den foreløbige eller den endelige Behandling, skjøner jeg ikke rettere, end at den Mening, Udvalget er gaaet ud fra i nærværende Sag, gjorde sig gjældende i forrige Rigsforsamling uden Modsigelse, og blev anerkjendt baade fra Regjeringens Side og fra den daværende Rigsforsamlings Side. Det befindes saaledes, at den høitærede Justitsminister udtalte sig i den Retning, at Medlemmerne af Landstinget, i det Mindste efter Udkastets Ord, kunde vedblive, indtil et nyt Landsting var sammentraadt, ligesom ogsaa den ærede Cultusminister ved Sagens endelige Foretagelse yttrede, at det ikke stod i Folkethingets Magt, at faae Indflydelse paa Rigsrettens Sammensætning, og at Ministeriet derved, at det opløste Landstinget, underkastede sig den Domstol, der vilde fremgaae af det nye Landsting. Paa samme Maade udtalte sig den daværende Ordfører, og et andet meget anseet Medlem af Rigsforsamlingen sluttede sig til ham, og jeg har ikke kunnet finde, at det engang er sat under Tvivl, at det var den rigtige Mening af Udkastet til Grundloven. Vilde man imod den Anskuelse, som Udvalget saaledes har gjort gjældende, indvende, at Grundlovens § 78 siger, at Dommerne kunne ikke affattes uden ved Dom, og vilde man gjøre gjældende, at Opøsningen af Landstinget skulde kunne betragtes, forsaavidt

som den havde Indflydelse paa Rigsrettens Opøsning, som en Affattelse ved Dom, saa maa jeg dertil erindre, at Grundlovens § 78 angaaer kun de sædvanlige Domstole, der beklædes af Dommere, som Kongen beskifter paa Livstid. Dette er klart, naar man sammenholder § 78 med de foregaaende Paragrapher, af hvilke §§ 74—77 ligeledes handle om disse almindelige Domstole, men saavelsom § 78 danne Modsetninger til §§ 72 og 73, der handle om Rigsretten. Forbindelsen mellem alle disse Paragrapher saavelsom Indholdet af § 78 viser, at den nævnte Bestemmelse i § 78 aldeles ikke har Hensyn til Rigsretten, og der er da ogsaa en meget væsentlig Forskjel imellem de almindelige Domstole og Rigsretten, af hvilke den sidste er en paa en ganske eiendommelig Maade sammensat Ret for visse Slags Sager, en Ret, der idetmindste tildeels har en politisk Character, en Ret, hvis Dommere vælges paa Aaremaal, og, hvad der i Særdeleshed er at mærke, hvis Dommere ikke vælges af Regjeringen. Det nye Landsting eller Landstinget overhovedet udgaaer ved indirecte Valg af Folket, og fra Landstinget udgaaer igjen den halve Deel af Rigsretten; og deri ligger, mener jeg, en høist vigtig Forskjel imellem de sædvanlige Domstole og den Domstol, hvorom her er Spørgsmaal, forsaavidt den faaer Halvdelen af sine Medlemmer fra Landstinget. Efter disse Anskuelser, som Udvalget endnu uforandret maa vedblive, maa man erklære sig mod det Ændringsforslag, som er stillet for det Tilfælde, at Rigsdagen eller Rigsretten skulde blive opløst, erklære sig mod det, ikke blot fordi der ikke findes nogen Bestemmelse i denne Retning i Grundloven, men fordi man ikke skjøner rettere, end at det er ligefrem stridende imod § 72 i Grundloven. Der findes ikke nogen Bestemmelse i § 72 af den Bestaffenhed, at den kunde hjemle det, som Ændringsfor-